

قطب انجیر ایران در مسیر تعالی

شهرستان‌های استهبان و نمریز در فارس، علاوه بر تولید محصولات مختلف کشاورزی، از دیرباز مرکز تولید انجیر بوده است؛ انجیرستان‌های این شهرستان‌ها، به ویژه استهبان، که عمدتاً دیم بوده و محصول آنها به لحاظ کمی و کیفی، جایگاهی ویژه در کشور، منطقه و حتی جهان دارد. با تدابیری در مسیر ثبت جهانی قرار گرفته است.

به گزارش پایگاه خبری صنعت غذا و کشاورزی (اگرو فود نیوز)، به نقل از ایسنا؛ استهبان و نمریز دو شهرستان شرقی استان فارس است که به واسطه همجواری با دریاچه بختگان، وجود اراضی مستعد و غالب بودن حرقه کشاورزی، محصولات متنوعی را همواره تولید و روانه بازار کرده‌اند؛ یکی از اقلام مهم تولیدی در این منطقه، انجیر است؛ محصولی که عمدتاً به شکل دیم پرورش یافته و دارای تنوع قابل توجه و کیفیتی مطلوب بوده و بخشی از اقتصاد کشاورزی این دو شهرستان را به خود اختصاص داده است.

به گزارش ایسنا، طی بیش از یک دهه اخیر، به دلیل کاهش چشمگیر بارندگی، افزایش گرمای هوا، مدیریت نشدن منابع آبی و ... تالاب بختگان دچار خشکی شد و به تبع آن، کشاورزی و باغداری در مناطق پیرامونی این تالاب بین‌المللی که دومین تالاب بزرگ ایران محسوب می‌شد را دستخوش دگرگونی کرد؛ البته اجرای اقداماتی در زمینه آبخیزداری و ارتقاء دانش کشاورزان و باغداران، تا حدودی لطمات ناشی از این تغییرات اقلیمی و مدیریتی را کاست، اما فاصله تا

بازگشت به روزهای مطلوب، همچنان زیاد است.

خوشه صنعتی و کانون تولیدکنندگان انجیر؟!

با توجه به اهمیت تولید انجیر، در مناطق شرقی فارس به ویژه شهرستان استهبان و البته نمریز، برنامه‌ریزی‌های متعددی برای ارتقاء کمی و کیفی تولید این محصول که بخش عمده آن به شکل خشکباری، به اقصای نقاط کشور و بسیاری از کشورهای جهان صادر می‌شود و قیمت نوع مرغوب آن در بازارهای داخلی فارس به حدود یک میلیون تومان به ازای هر کیلوگرم رسیده، انجام و اجرایی شده است.

از ابتدای دهه ۹۰، اقداماتی در راستای کمک به بهبود وضعیت کمی و کیفی تولید انجیر در مناطق شرقی به ویژه ۲ شهرستان استراتژیک استهبان و نمریز پایه‌گذاری شد که راه‌اندازی خوشه صنعتی و ایجاد کانون تولید کنندگان انجیر، برخی از آنها بود؛ اقداماتی که نه نتایج آن نه تداومش، هیچ زمانی اطلاع‌رسانی نشد؛ البته طی یک دهه گذشته، تلاش‌هایی برای افزایش سطح زیر کشت محصول انجیر، حتی در دیگر شهرستان‌های فارس، اجرایی شده و بعضاً اثر بخش هم بوده است.

توجه به افزایش بهره‌وری با تکمیل زنجیره تولید در بخش کشاورزی

به گزارش ایسنا، استاندار فارس سال گذشته در اولین سفر شهرستانی خود به استهبان، نکته‌ای کلیدی را مورد تاکید قرار داد، موضوعی که از سنوات گذشته بارها در شعار و از سوی مسئولان مختلف مطرح اما هنوز در سطحی مطلوب عملیاتی نشده است؛ موضوع “ارزش افزوده” محصولات کشاورزی یا تکمیل زنجیره تولید.

دکتر محمدهادی ایمانی، در آن سفر و طی جلسات متعدد، همراهی خود و تیم مدیریتی استان فارس برای ایجاد و گسترش مراکز و صنایع غذایی را مکرراً مورد تاکید قرار داده است؛ موضوع بسیار با اهمیتی که بخشی از آن الزاماً باید با همراهی سرمایه‌گذاران بخش خصوصی و ایجاد زیرساخت‌های مناسب برای حضور این افراد، محقق شود.

بی‌تردد، با توجه به ظرفیت‌های بسیار مطلوب فارس در بخش کشاورزی و سهم ۱۰ درصدی این استان در تامین اقلام زراعی و باغی، عطف توجه همه مسئولان به اهمیت ایجاد صنایع فرآوری محصولات کشاورزی، یک ضرورت و اولویت اصلی و بسیار مهم در راستای توسعه اقتصاد مبتنی

بر کشاورزی به عنوان وجه غالب قوت فارس، است.

به گزارش ایسنا، یکی از اقدامات مهم در راستای تقویت تولید محصول انجیر، به عنوان یکی از محصولات مهم و تقریباً انحصاری استان فارس، توجه به ثبت "نظام انجیر" بوده است.

اخیراً رئیس موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی وزارت جهاد کشاورزی با تأکید بر اینکه فرآیند ثبت نظام انجیر استهبان به عنوان چهارمین نظام میراثی کشاورزی مهم جهانی در ایران از چند سال گذشته در دست اقدام است، گفت: آخرین مرحله این فرآیند در کشور با حضور پروفیسور "لی" به صورت میدانی انجام می‌شود.

علی‌کیانی‌راد در نشست مسئولین محلی و غیردولتی که با حضور پروفیسورلی قائم مقام گروه مشاوران علمی دبیرخانه جیاس فائو در روز یکشنبه هفتم خردادماه برگزار شد، اظهار کرد: طی یک ماه آینده در نشست گروه مشاوران علمی جیاس گزارش مستندی از این بازدید ارائه و پیش می‌شود با روندی که طی شده است "ثبت نظام انجیر استهبان" نهایی شود.

به گفته وی؛ پیش از این سه نظام میراثی کشاورزی مهم جهانی از ایران ثبت شده است که اولین "نظام کشاورزی مبتنی بر قنات در کاشان" و دومین و سومین نظام‌های ثبت شده "نظام تولید انگور و فرآورده‌های آن در دره جوزان ملایر" و "نظام زراعت سنتی زعفران مبتنی بر قنات شهرستان گناباد استان خراسان رضوی" هستند.

رئیس موسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی وزارت جهاد کشاورزی با اشاره به اینکه علاوه بر "نظام انجیر استهبان"، دو نظام باغ‌های سنتی گردوی تویسرکان و باغ‌های سنتی قزوین نیز در دست بررسی است، تصریح کرد: این موسسه به عنوان نقطه تماس ملی و واحد پشتیبان تحقیقاتی و تهیه پروپوزال‌ها عمل می‌کند و تاکنون نظام‌های دیگری نیز در مرحله مطالعه و در دست بررسی دارد.

ایران رتبه چهارم ثبت نظام میراثی کشاورزی مهم جهانی دارد

کیانی‌راد با بیان اینکه کشور ما، رتبه چهارم ثبت نظام میراثی

کشاورزی مهم جهانی را دارد، ابراز کرد: تاکنون ۷۲ نظام در ۲۴ کشور ثبت جهانی شده است که چین با بیشترین تعداد در جایگاه اول، ژاپن جایگاه دوم و اسپانیا و مراکش با شش نظام به طور مشترک در جایگاه سوم قرار دارند.

این محقق؛ با اشاره به اینکه یک سری نظام های کشاورزی در دنیا وجود دارد که تولید کنندگان، تمام ذی نفعان و ذی نقشان که به این سیستم کشاورزی وابسته هستند نسل به نسل آن را منتقل کردند و این نظام ها باید در دنیا شناسایی و معرفی شود و ما در جهت حفظ و انتقال آنها به نسل های آینده عمل کنیم، افزود: نظام میراثی کشاورزی مهم جهانی که مشابه نظام یونسکو است در سال ۲۰۰۵ میلادی به ابتکار یک مدیر ایرانی سازمان خوارو بار جهانی (فائو) پیشنهاد و تصویب شد.

کیانی راد به این موضوع که هر نظام کشاورزی برای ثبت در میراث مهم جهانی کشاورزی " GIAHS " باید پنج ویژگی را داشته باشد نیز گریزی و افزود: ویژگی اول نقش بسیار مهم این نظام کشاورزی در تامین امنیت غذایی، معیشت خانوارها و افراد مرتبط با نظام می باشد و ویژگی دوم تنوع زیستی، تنوع گیاهی و جانوری که حول این نظام شکل گرفته است.

وی با بیان اینکه حفظ دانش بومی و سنتی اگرچه با تکنولوژی مدرن آمیخته شده باشد ویژگی سوم است، افزود: ویژگی چهارم ارزشها، باورها و نظام های اجتماعی، فرهنگی و دینی که حول این نظام شکل گرفته است.

رئیس موسسه پژوهش های برنامه ریزی، اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی وزارت جهاد کشاورزی گفت: مناظر طبیعی که می تواند در توسعه گردشگری نقش داشته باشد ضرورت پنجم برای ثبت یک نظام کشاورزی در میراث مهم جهانی کشاورزی "GIAHS" است.

نظام انجیر استهبان واجد شرایط ثبت جهانی است

قائم مقام گروه مشاوران علمی دبیرخانه جیاس فائو نیز در سفری که به استهبان داشت، یادآور شد که پورپوزال تهیه شده در زمینه "ثبت نظام انجیراستهبان" توسط همه اعضای گروه جیاس بررسی شده است.

پرفسور لی گفت: حضور نماینده گروه مشاوران علمی در استهبان قطعا به این معنی می باشد که نتیجه بررسی پروپوزال نشان می دهد که نظام مذکور واجد معیارهای ثبت جهانی نظام میراثی است.

این مقام مسئول در دبیرخانه جیاس فائو، در نشست مسئولین محلی و غیردولتی شهرستان استهبان اظهار کرد: همراهی و همدلی مقامات رسمی، مسئولین محلی، ذی نفعان و ذی نقشان "نظام انجیراستهبان" برای من خیلی جالب و جذاب بود.

وی با اشاره به اینکه از ۱۰ سال گذشته اقدامات به منظور ثبت نظام میراثی کشاورزی مهم جهانی در زمینه نظام انجیر صورت گرفته است، تصریح کرد: امروز نیز ارائه مطالب توسط حاضرین در جلسه و مشاهده ویدئو کلیپ نشان دهنده تلاش های زیاد شما در جهت حفظ، نگهداری و معرفی نظام مذکور است.

این محقق با بیان اینکه مشارکت تمام اجزای این زنجیره ارزش در معرفی این نظام مشهود است، افزود: با بازدید میدانی که انجام خواهم داد همه آن چیزی را که گفتید بهتر درک خواهم کرد و بهتر متوجه خواهم شد.

او با اشاره به اینکه وظیفه بررسی میدانی مطالب مندرج در پروپوزال را دارد، اظهار کرد: در اوایل ماه جولای جیاس در اسپانیا تشکیل می شود و ما در مورد نظام انجیراستهبان بحث خواهیم کرد و من قطعا مطمئن هستم شما نتیجه تلاش ده ساله را خواهید دید و تلاش می کنم که اعضا را قانع کنم

پروفسور لی اظهار امیدواری کرد که منافع حاصل از این ثبت برای کلیه ذی نفعان و ذی نقشان از جمله تولید کنندگان، توزیع کنندگان صادرکنندگان و جامعه محلی باشد.

ثبت نظام انجیر استهبان در جیاس به نفع جامعه جهانی است

نماینده مردم شهرستان های استهبان، نیریز و بختگان در مجلس شورای اسلامی نیز در همین ارتباط ضمن تاکید بر اینکه امروزه یکی از چالش های عمده جامعه جهانی تامین غذای سالم است، گفت: ثبت نظام انجیر استهبان در نظام میراثی کشاورزی مهم جهانی به نفع جامعه جهانی می باشد چرا که این محصول ارگانیک است.

فرهاد طهماسبی در نشست مسئولین محلی و غیردولتی استهبان با اشاره به اینکه نظام انجیردر استهبان نسل به نسل و سینه به سینه منتقل شده است، افزود: انتظار می رود فائو به انتقال اهمیت و ارزش این نظام میراثی و حفظ و صیانت از این دستاورد ارزشمند کمک کند.

او با اشاره به اینکه معرفی و شناساندن انجیر به عنوان محصولی ارگانیک به بازارهای جهانی از دیگر درخواست های مردم از فائو است، بیان کرد: راز ماندگاری و تسلسل میراث نظام انجیر و ادامه این مسیر تقویت بنیه مالی کشاورزان این نظام است و یکی از اساسی ترین و پایدارترین راه های تامین سرمایه کشاورزان و باغداران معرفی محصول ارزشمند این نظام کشاورزی است.

طهماسبی؛ به تغییر اقلیم و کمبود منابع آبی به عنوان یکی از پرمخاطره ترین نیازهای جامعه بشری نیز گریزی زد و افزود: باغداران و کشاورزان استهبانی تلاش کرده اند که تعامل و همزیستی مناسبی را با طبیعت داشته باشند و یک شیوه سازگار با محیط زیست در خصوص منابع آب یعنی تولید محصول کم آب بر و دیم را دنبال کردند.

این نماینده مجلس اضافه کرد: انتظار مردم این است که ارزش این روش و شیوه کشاورزی به جامعه جهانی معرفی شود و جامعه جهانی هم سهم خودش را برای حفظ این شیوه ماندگار کشاورزی بپردازد و در توسعه آن ایفای نقش کند.

بر اساس این گزارش؛ هم اکنون بیش از ۶۰ هزارهکتار باغ انجیر در کشور وجود دارد حال آنکه مجموع انجیرستان های فارس تنها در محدوده ۲ شهرستان استهبان و نیریز، حدود ۳۰ هزار هکتار بوده و برابر آخرین آمارها، بالغ بر ۴۰ درصد کل محصول انجیر، در فارس تولید می شود.

براساس آمارهای اعلامی دستگاه های مسئول، در میان محصولات کشاورزی صادراتی از فارس، انجیر جایگاهی خاص دارد و آخرین رقم اعلامی در دی ماه سال گذشته، حاکی از درآمد ۱۵ میلیون دلاری از محل صادرات این محصول بوده است.

با توجه به شعار امسال و اهمیت ویژه ارتقاء توان اقتصادی برای حل معادله دشوار تورم، با راهکارهایی نظیر توسعه اشتغال و رشد توان تولید در بخش های مختلف، اهتمام خاص بر روی ظرفیتهای موجود در بخش زراعی و باغی، می تواند گامی بلند به سمت تحقق اهداف مد نظر در

حوزه اقتصاد باشد.

سرویس خبری: کشاورزی

منبع: ایسنا